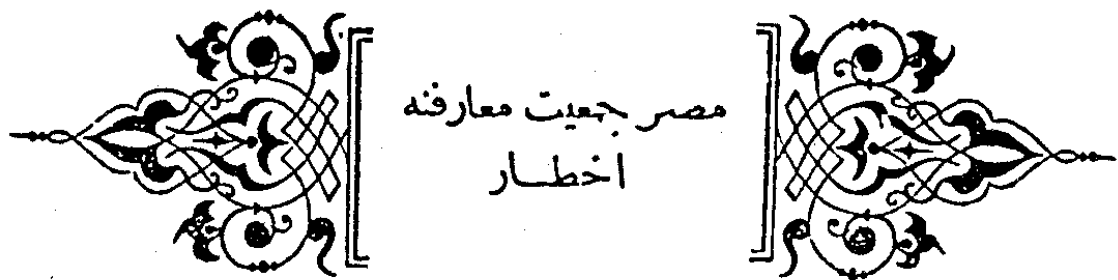

علوم غزته سي

العدد - ٢٤

✽ شرقی ده علوم و معارفه بیوک خدمت ✽

شرقی ده علوم و معارفه برنجی درجه ده بیوک نافع خدمت نه در .
 « قاموسی حروف هجاء ترتیبده باصوب یوزغروشه صاتمق در »
 قاموس دن مرادم فیروز آبادی نك مطبوع و معلوم قاموسی در هر طالب
 و کاتب قاموسی صاتون آلیور زیرا محتاج در فقط ارادیغنی لغتی
 ایچنده بولامیور زیرا قاموسك ترتیبی نه قدر ایویلسه صرف و اشتقاق
 و اعلال و ادغای و خصوصاً فیروز آبادی نك یلسدیکنی بیلیمور .
 بویحی ایضاح ایدلم

معلوم که قاموسك ترتیبی کله نك حرف اخیرینی « باب » و حرف اولنی
 « فصل » اعتبار ایدر مثلاً « حسن » کله سی آرائق استورسینه
 « باب النون » بولوب بویابده کی یکرمی سکر قدر فصولدن « فصل الحاء
 المهملة » بولمالی اوراده حسن لفظی کوریلور . اشته قاموس ده لغت
 بولمانك ترتیبی بو . فقط بو ترتیب کله نك صورت حاضر سینه کوره اولمایوب
 اصلنه نظرله در . شمدی قاموس ترتیبده لغت بولماجه صعوبتلی ذکر
 ایدلم .

(۱) اگر بر کله نك اصلنی بیلرسه نك فصل بولایلورسك مثلاً « دية »
 که قان بهاسی معناسنه در قاموس ده بول بقالم زده بولورسك باب التاء
 فصل الدال ده می یوقسه باب الیاء فصل الدال ده می . هیچ برنده بولامازسك
 انجق معتلده باب الیاء فصل الواو ده بولورسك زیرا دية کله سنك
 اصلی « ودي » اولدیغندن و دی ماده سنده مقیدر دیمك که عربی
 صرفی يك ایویلورسك بولاجقسك . دیگر مثال « تصدی » حاجی »

کبی کله لری قاموس ده فصل بولورسک باب انباء ده ارارسک هیچ بولامازسک
 زیرا کله نك حرف اخیری ی کورینور اما اصلی دکل مقلوب در تصدی
 کله سنی باب الدال فصل الصادده بولورسک زیرا « صدد » کله سندن
 کلور تفعل باینه نقل ایله تصدداولمش صکره ایکنجی دال یا حرفنه قلب اولمش
 حاجی کله سی دخی حج دن اولوب اضلی « حاجج » جیم ثانی یاه قلب اولمش
 باب الجیم فصل الحاده بولاجقسک و کذا « تقضی » کله سنی باب الضاد
 فصل القاف ده بولورسک زیرا آخرنده کی یا حرفی اصلنده ضاد ایمش
 (قضض . تقضض) ذیمک اولمادی می که قاموس دن استفاده ایتک صرف
 عربی ده زیاده سیله ماهر اولان خواص علمایه مخصوص در حالبوکه
 شوزمانه ده علوم و معارفی هرکسه تعمیم ایتک مطلوب

(۲) صرف مقتضاسنجه متعدد اشتقاقه احتمالی اولان کله لری بولق
 ایچون آیوجه صرف ییلانلر دخی شاشیرمازی مثلا « عفان » کله سنی
 بولق ایچون اصلنی ارادیغنده عجبا « عفونه » دن می یوقسه « عفه » دن می
 کلیورنه دن ییلورسک (مختلف فیه) نهایت شبهه یه دوشوب نون اصلی در
 دیسانلرک قولنججه باب النون فصل العین ده تحری ایلرسک بولامازسک
 دنونوب برده (عفه) باب الفا فصل العین ده آراسک بولورسک و اولوقت
 آکلارسک که فیروزابادی بوکله یی عفف دن المش فقط بونی اکلا بنجه یه قدر
 وقت ضایع ایتدک می .

(۳) صرف و اشتقاق و اعلال و ادغای پک اعلایک عجبا قاموس دن
 لغت بولغه کفایت ایدرمی ایتمز زیرا قاموس ده برچوق معربلر و لغات
 مختلفه دن کیرمش کله لر وار که قاموش صاحبی بومقوله لر ایچون برر اصل
 اعتبار ایدوب اوراده ذکر ایلش کرامتک می وار نوده قید ایتدیکنی فصل
 ییلورسک . مثلا « اصطفیلین » که حاوچ ذیمک قاموس ده واردر بول بقالم
 اشته بوکله یی « اصل » ماده سی کبی باب اللام فصل الهمزه ده بولورسک
 تحف دکل می .

شود ذکر ایتدیکم اوج صعوبت موجود ایکن قاموش دن هرکس دکل عادتاً علماء بیله لغت بوله بیلورمی . دیک که قاموس هرکسک استفاده سیچون لغت کتابی اولایوب معماکی برترتیب ده در بنم ذکر ایتدیکم اوج صعوبت علماء ایچون موجود صعوبت لدر عوام ناسه کلنجه انلر عادتاً زیاده بادن کلمات مشهوره یی دخی بولا مازلر مثلاً استحسان کله سنک حسن باب و فصلنده بولنه جغنی دخی بیلزلر بوجله ایله برابر فیروز آبادی شوقاموسی غایت فائده لی ویک صنعتلی ترتیب ایتمش اولدیغنده دخی شبهه یوق انجق بوفائده علماء دن برفرقه مخصوصه ایچون اولوب عموم ایچون دکل

✽ قاموس ایچون ترتیب جدید ✽

بنم فکر بحه قاموسک یا لکز ترتیبی بوزمق اشارت ایتدیکم مطلبه کافی اولایوب انجق بوجه آتی یایمالی

۱

قاموس ترجمه سی اوقیانوسی عادتاً حروف هجا ترتیبده باصمالی مثلاً دیه کله سنی دی ة صره سنده یازمالی

۲

اوقیانوس ده عاصم افندینک « حکایه » و « مطلب » دیه رک ایتدیکمی هپ علاوه لری اخراج ایله اوقیانوسی تنقیح ایتلی

۳

عربی لغت لری بیوجک و حرکه لی حروف ایله سطر باشلرنده دیزملی تاکه آرانان لغت یک نظرده کورغلی و حروف لغت حرکه لی اوله جغفسدن اوقیانوس ده کی مثلاً « صاد مهمله نک قحی و دال مهمله نک ضیمه ... » دیه رک کاغددن برچوق یرضبط ایتمش « تری ولا تقرأ » دینلان شرحلر چیقمالی

✽ فوائد درین ترتیب ✽

اکر قاموس بودیدیکم ترتیب ده باصیلورسه بیوک فقط برجلد اولوب

« یوز غروشه قاموس » صاتیلور اوقومق یازمق بیلان هر کس
صاتون آلور اوقور یازار هر کیمسه بوبله قاموس ده آرادینی لغتی بولور

اگر جمعیت معارف قاموسی شو ترتیب اوزره با صمغه همت ایدرسه نشر
معارف قضیه سندن فضله جمعیت ایچون بر عظیم ثروت پیدا اولش اولور

قاموس العلوم والمعارف ذیلی

بزوقاموسی یازوب علوم غزته سنده طبع ایدیور زاما بعض لغتله چاره سز
اونودیلوب درج اولمایور چونکه هم تألیف هم طبع ایدیور یوقسه
مقدما تألیف اولمش ده شمدی طبع اولنه یور دکل بوکا مبنی بر نسخہ یی
طبع ایتدیگمزه بر کره مطالعه ایدلدکه بعض لغات غریبه و نادره قید
اولنمادیغی کوریلور . بوکا چاره شونی ولدق که هر جلد ایچون حین تمامه
بر ذیل یا پارز شویله که مثلاً «آ» حرفی تمام اولدقده خارج قالمش نقدر لغات
وارایسه آنلری بر جلد ایچره ذیل یا یوپ مشترک یزمه بحانا ویریز
برده مطبعه ده بعضا حین ترتیب ده و بعضکرده اجنبی طابعک بعض حرف
دوکسیله سهولر اولایور بودخی شمدیلک چاره سز کبی اولدیغندن ذیل
مزبور ایچنده برده خطاء و صواب جدولی یا پارز .

بنانی تربه سی

پارسد مقیم اسلام دن « محمد بنانی » کچنده وفات ایتمش اولان حرمک
و چوجنک قبرلری اوزدینه مغربی طرزده غایت کوزل تربه یاپدی بو اثر
ایچون ایتدیکی مصرف بشیوز کیسه یه بالغ اولدی . پارسده مسلمان
مزارلغی « پر - لا - شز » دینلان محله در . محمد بنانی ک یاپدیغی قبر
بوندن اون سنه اقدم بوراده و فاتیله اوراده دفن اولنان عود سلطانک
(هندن) تربه سی قربنده در